

Aan

de gemeenteraad

Datum 5 maart 2013
Ons kenmerk SO/953497
Begrotingsprogramma Milieu en duurzaamheid
Bijlage(n) 4, waarvan 1 geheime bijlage
Betreft RAADSINFORMATIE inzake Derde Merwedehaven

Contactpersoon
E. Hoff
T (078) 770 4837
E e.hoff@dordrecht.nl

Samenvatting

In deze brief melden we u de stand van zaken voor wat betreft de motie Onderzoek asbesthoudend materiaal en beantwoorden we de vragen die vanuit de gemeenteraad zijn gesteld in het raadsdebat van 18 december jl. inzake Derde Merwedehaven.

Per brief van 5 februari jl. hebben de fracties van D66, PvdA, GroenLinks, CU/SGP en VSP artikel 40 vragen gesteld die deels overeenkomen met de vragen uit het raadsdebat van 18 december. De brief van 5 februari wordt separaat beantwoord.

1. Wat is de aanleiding?

In de gemeenteraad van 18 december jl. hebben wij gesproken over de zogenaamde doorlopende activiteiten op het terrein van de afvalberging Derde Merwedehaven. Daarbij zijn vanuit de raad vragen gesteld en is vanuit het college aan aantal toezeggingen gedaan om u nader te informeren. Verder is de motie Onderzoek asbesthoudend materiaal aangenomen, waar de raad het college opdraagt te onderzoeken of de afspraak dat er vanaf 1 januari 2011 geen onverpakt asbesthoudend afval gestort wordt ook is nageleefd.

2. Wat willen we bereiken?

De belangrijkste inzet van het college is er op gericht om de laatste fase van de stortplaats, de sluiting, afdekking, herinrichting en oplevering goed te laten verlopen.

3. Wat gaan we daarvoor doen?

Motie Onderzoek asbesthoudend materiaal

In het raadsdebat van 18 december jl. is de motie Onderzoek asbesthoudend materiaal aangenomen, waar de raad het college opdraagt te onderzoeken of de afspraak dat er vanaf 1 januari 2011 geen onverpakt asbesthoudend afval gestort wordt ook is nageleefd.

In de raadsinformatiebrief van 9 september 2011 heeft het college u geïnformeerd over het toezicht en de uitkomsten daarvan over de eerste periode na 1 januari 2011. Om op dezelfde wijze inzicht te krijgen in de gehele periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2012 heeft het college per brief een formeel verzoek om informatie gedaan aan Gedeputeerde Staten. Wij zullen de gemeenteraad informeren over de beantwoording hiervan.

Feitenonderzoek

Het college heeft toegezegd een inhoudelijke reactie te geven op het Feitenonderzoek. Het Feitenonderzoek is op verzoek van Sliedrecht en in opdracht

Datum 5 maart 2013
Ons kenmerk SO/953497

van de provincie uitgevoerd en had tot doel om duidelijkheid te verkrijgen over de stortpraktijk van asbesthoudend afval over de gehele periode dat de stortplaats is geëxploiteerd. Het college steunt het initiatief en de opzet van het onderzoek en de uitbreiding van de onderzoeksopzet, waarover de provincie ons per brief van 15 mei 2012 heeft geïnformeerd. Onderstaand geven wij onze reactie op het Feitenonderzoek. Wij hebben onze reactie op het Feitenonderzoek schriftelijk kenbaar gemaakt aan Gedeputeerde Staten. De brief aan GS is bijgevoegd.

Uit het Feitenonderzoek komt naar voren dat er vanaf 1992 asbesthoudend afval is gestort, in totaal ruim 800 kton. Tot 2003 gebeurde dat verpakt, vanaf 2003 gebeurde dat ook onverpakt (met licht met asbest verontreinigde bulkstromen). Dat was niet geregeld in de milieuvergunning, maar gebeurde op basis van verwijzingen naar andere regelgeving, een constructie waartegen de gemeente eerder al bezwaar heeft gemaakt.

De provincie heeft toezicht gehouden op de stortplaats en er hebben veel controles plaatsgevonden. De documentatie hierover is niet meer volledig. Uit de beschikbare documentatie komt naar voren dat er ten aanzien van het verwerken van asbesthoudend materiaal overtredingen zijn geconstateerd en dat in ongeveer de helft van die gevallen de vervolgaanpak niet is terug te vinden.

Er zijn over de hele periode weinig asbestmetingen uitgevoerd. De metingen die zijn uitgevoerd waren gericht op het toetsen van de arbeidsomstandigheden. Deze metingen laten geen verhoogde concentraties zien, maar de detectielimiet ligt relatief hoog. Ze zijn niet geschikt voor een risicobeoordeling van de omgeving van de stortplaats.

Het college is van mening dat het Feitenonderzoek een voldoende duidelijk beeld geeft van de stortpraktijk van asbesthoudend afval op de Derde Merwedehaven. Het college heeft eerder al gesteld dat zij het niet eens is met de juridische basis die is gebruikt voor het storten van onverpakt asbesthoudend afval. Dit had in de milieuvergunning moeten worden geregeld. De deels teruggevonden documentatie inzake het toezicht en met name de aanpak van overtredingen met asbesthoudend afval geeft het beeld dat de provincie hierbij tekort is geschoten.

Wij hebben kennis genomen van de bespreking van het Feitenonderzoek in de Statencommissie van 6 februari jl. en de beantwoording van vragen vanuit de commissie door de gedeputeerde. Daarbij is door de gedeputeerde aangegeven dat vergunningverlening, toezicht en handhaving helder en transparant moet zijn en dat dat hier niet het geval was. Gedeputeerde Staten pakken de verbetering hiervan op in het reeds gestarte traject voor het herijken van beleid inzake vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).

Tot slot vindt het college het van belang dat het strafrechtelijk onderzoek duidelijkheid zal geven over al dan niet illegale handelingen met het asbesthoudend afval. In afwachting van die uitkomst en met in acht neming van hetgeen door de gedeputeerde in de Statencommissie is verwoord, ziet het college op dit moment geen aanleiding voor verdere actie.

Advies GGD

Zoals reeds voorgenomen hebben wij de GGD gevraagd om het eerdere advies van 11 mei 2011 te heroverwegen aan de hand van de uitkomsten van het Feitenonderzoek. Het verzoek is ambtelijk afgestemd met Sliedrecht en heeft kort daarop geleid tot aan advies van de GGD gericht aan Sliedrecht. Het advies is bij deze brief gevoegd.

Datum 5 maart 2013
Ons kenmerk SO/953497

De GGD geeft aan dat voor het beoordelen van het risico in de omgeving van de Derde Merwedehaven inzicht nodig is in de gemiddelde concentratie van asbestvezels over een langere periode ter plaatse van waar mensen langdurig verblijven.

Uit het Feitenonderzoek blijkt dat in 2003 en in 2007-2008 een aantal luchtmetingen is uitgevoerd. De gebruikte methode, gericht op arbeidsomstandigheden, is echter niet geschikt voor het bepalen van het risiconiveau van de omgeving. De resultaten geven slechts een indicatie en geven geen representatief beeld voor de gehele periode.

Het Feitenonderzoek geeft voor de GGD geen aanleiding om het eerdere advies te herzien. De conclusies van dat advies van de GGD van 11 mei 2011 waren:

- Er is geen informatie beschikbaar op basis waarvan er een echte risicobeoordeling voor de omgeving van de Derde Merwedehaven kan worden uitgevoerd.
- Het is niet uit te sluiten dat er bij het storten een beperkte hoeveelheid vezels is vrijgekomen.
- Er vanuit gaand dat bij het bergen van asbesthoudend bulkmateriaal op de afvalberging is voldaan aan alle betreffende voorwaarden zoals genoemd in beleidsregel 4.45 is het niet waarschijnlijk dat dit in de omgeving heeft geleid tot langdurige hoge blootstelling.

Doorlopende activiteiten

Het college is nog in gesprek met de contractpartijen over de zogenaamde doorlopende activiteiten. Vanuit de raad is gevraagd om meer duidelijkheid over de vraag op welke wijze de gemeente inzage heeft gekregen in de businesscase. De provincie refereert aan deze inzage in de brief van 29 januari jl. aan Provinciale Staten. Daarin is de volgende zin opgenomen: "Gemeente Dordrecht is voorafgaand aan de vaststellingsovereenkomst vertrouwelijk geïnformeerd over de aan de beëindiging van de stortactiviteiten en herontwikkeling van de kade en het voorterrein ten grondslag liggende businesscase."

Het is feitelijk juist dat de gemeente vertrouwelijk geïnformeerd is over de businesscase inzake de sluiting en afbouw van de afvalberging. De vraag die open blijft is of daarbij ook inzicht is gegeven in de doorlopende activiteiten. In de vaststellingsovereenkomst en in de daarvoor gevoerde overleggen is geen melding gemaakt van de doorlopende activiteiten. Vanuit die invalshoek was dit geen specifiek punt van aandacht.

De informatie is door een medewerker van PROAV vertrouwelijk gepresenteerd aan een medewerker van het Bedrijfsbureau van Stadsontwikkeling. De gegevens zijn niet ter beschikking gesteld. De gemeente wilde die informatie hebben om een beeld te krijgen van de totale financiering en de redelijkheid van de bijdrage die daarbij van Dordrecht werd verlangd. In het raadsvoorstel van 4 januari 2011 over de vervroegde sluiting is hierover de volgende passage opgenomen:

"Sector Stadsontwikkeling heeft inzage gekregen in het afbouwscenario van Delta en Proav en in de bedrijfsresultaten van Derde Merwedehaven BV over de laatste jaren. Het afbouwscenario bevat natuurlijk de nodige aannames, maar in deze prognoses zijn geen onregelmatigheden ontdekt. Dat laatste geldt ook voor de bedrijfsresultaten van DMH BV."

In de beleving van het college hebben we uit de gepresenteerde informatie niet kunnen zien dat er sprake was van doorlopende activiteiten. Nu Gedeputeerde Staten dat in de beantwoording van Statenvragen wel met die strekking lijken te melden zal het college de contractpartijen verzoeken om hier gezamenlijk duidelijkheid over te verkrijgen.

Datum 5 maart 2013
Ons kenmerk SO/953497

Het college heeft in het raadsdebat van 18 december aangegeven een juridisch advies te hebben gevraagd inzake de verschillende uitleg van de doorlopende activiteiten door de contractpartijen. Dit advies is inmiddels gereed en als bijlage bij deze raadsinformatiebrief gevoegd. De bijlage is geheim: het college heeft namelijk ten aanzien van deze bijlage geheimhouding opgelegd, omdat hierin juridisch advies omtrent de doorlopende activiteiten is opgenomen, waarvan openbaarmaking niet opweegt tegen het voorkomen van onevenredige bevoordeling van andere partijen van voornoemde vaststellingsovereenkomst.

Vanuit de gemeenteraad is gevraagd of de doorlopende activiteiten zijn toegelaten op grond van de milieuvergunning en het bestemmingsplan. De huidige vergunning bevat naast de stortactiviteiten ook de volgende activiteiten: te bufferen afvalstoffen, afvalstoffen ten behoeve van de scheidingsinstallatie, baggerspecie ten behoeve van doorgangsdepots, vrachten voor aan- of afvoer per schip. De vergunning bevat ook nog de activiteit verontreinigde grond ten behoeve van biologische grondreiniging. Omdat deze activiteit nooit is opgestart is die formeel vervallen. In de vergunning hebben wij geen voorschriften gevonden waarin bovenstaande activiteiten worden uitgesloten op het voorterrein.

Het geldende bestemmingsplan is "Opgecomen Landen". De gemeenteraad stelde dit plan vast op 26 november 1991. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland keurden dit plan goed op 2 juni 1992. Het gehele terrein van PROAV heeft hierin de bestemming afvalberging gekregen. Het terrein is bestemd voor een stortplaats voor afvalstoffen, zoals bouw- en sloopafval en baggerspecie, bij een stortplaats behorende voorzieningen, alsmede voor een dienstweg (artikel 5, lid 1). De vraag is of de voorgenomen doorlopende activiteiten wel of niet vallen onder de bestemming afvalberging. Op grond van de bestemmingsregeling zou stelling kunnen worden genomen tegen de voorgenomen doorlopende activiteiten zoals overslaan, tijdelijk opslaan en bufferen. De bestemming Afvalberging staat immers alleen een stortplaats toe. Handhaving van het bestemmingsplan op dit punt is echter niet aan de orde vanwege de Overeenkomst tot aanpassing en aanvulling van de koopovereenkomst, na instemming door de gemeenteraad op 9 december 1997, gesloten op 22 december 1997. Hierin is overeengekomen dat de gemeente medewerking zal verlenen aan de oprichting en exploitatie van een locatie voor scheidings-, buffer- en bewerkingsactiviteiten voor afval-, grond- en overige reststoffen, voor zover nodig ter uitvoering conform de Wet op de ruimtelijke ordening, alsmede van benodigde vergunningen. De gemeente heeft het bestemmingsplan voor wat betreft dit onderdeel nooit herzien. Inmiddels is, conform de afspraken in de vaststellingsovereenkomst en op basis van de nota van uitgangspunten die door de raad is vastgesteld, een voorontwerp voor een nieuw bestemmingsplan Derde Merwedehaven in de maak. De provincie heeft de activiteiten in 2002 vergund. Destijds hoefde daarbij niet te worden getoetst aan het bestemmingsplan. Vanuit de gemeente is destijds geadviseerd over de ontwerpvergunning. Daarbij is niet de mogelijke strijdigheid met het bestemmingsplan naar voren gebracht.

Vanuit de gemeenteraad is gevraagd wanneer het college is geïnformeerd over het bufferplan voor staalslakken. De aanvraag voor de bufferactiviteiten dateert van 18 juli 2012. Vanuit PROAV en Delta is hiervan melding gemaakt in het ambtelijk contractoverleg van 10 september 2012. Het onderwerp bufferen en doorlopende activiteiten is vervolgens onderwerp van discussie geweest in het bestuurlijk overleg met contractpartijen. De provincie heeft de besluitvorming over het

Datum 5 maart 2013
Ons kenmerk SO/953497

bufferplan lopende die discussie verdaagd. In het bestuurlijk overleg van 19 november 2012 heeft de provincie aangegeven op basis van de vaststellings-overeenkomst en de milieuvergunning toestemming te geven voor het bufferplan. Daarbij is afgesproken dat partijen in overleg blijven over een aanvaardbare oplossing voor de doorlopende activiteiten.

Overige zaken

De PvdA heeft in het raadsdebat van 18 december gemeld dat er een landelijk verbod zou zijn voor het storten van onverpakt asbesthoudend afval. In dat licht zou de gemeentelijke bijdrage van € 7 ton voor het stopzetten van de stort van onverpakt asbesthoudend afval onterecht zijn. Het college heeft geen informatie over een landelijk verbod gevonden. Duidelijk is dat dit wel een onderdeel is van de vaststellingsovereenkomst voor de vervroegde sluiting. Per besluit van 19 april 2011 heeft de provincie de milieuvergunning van de Derde Merwedehaven ambtshalve gewijzigd. Een onderdeel van de wijziging is dat de mogelijkheid om onverpakt asbesthoudend afval te storten uit de vergunning is verwijderd. Daarbij is aangegeven dat dit voortvloeit uit de vaststellingsovereenkomst voor de vervroegde sluiting.

Tot slot is vanuit de raad en ook in de media de afgelopen maanden regelmatig gemeld dat Dordrecht € 8 miljoen bijdraagt aan de vervroegde sluiting van de afvalberging. Conform het raadsbesluit van 25 januari 2011 bedraagt de bijdrage van Dordrecht echter € 4,4 miljoen.

a. Inspraak en communicatie

N.v.t.

b. Vervoltraject besluitvorming

N.v.t.

4. Wat mag het kosten?

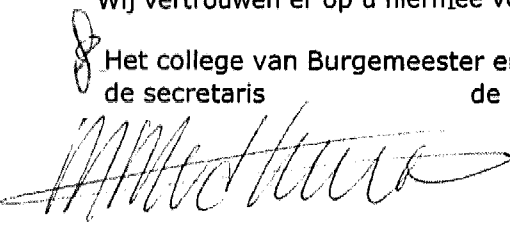
N.v.t.

5. Bij deze raadsinformatiebrief horen de volgende bijlagen:

- o Advies GGD ZHZ 18 december 2012
- o Brief aan GS 15 februari inzake onderzoek asbesthoudend afval
- o Brief aan GS 5 maart inzake Feitenonderzoek
- o Advies JKC inzake uitleg afspraken vaststellingsovereenkomst (GEHEIM)

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het college van Burgemeester en Wethouders
de secretaris de burgemeester

M.M. van der Kraan

A.A.M. Brok